

ושאלה אשה משכנתה

ספר שמות פרק יא

- (א) וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה עוֹד נִגַע אֶחָד אָבִיָּא עַל פְּרַעֲה וְעַל מִצְרַיִם אַחֲרַי בֶּן יִשְׁלַח אֶתְכֶם מִזֶּה כְּשִׁלְחוֹ בְּלָה גֵרֶשׁ יִגְרֶשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה:
- (ב) דִּבֶּר נָא בְּאָזְנֵי הָעָם וַיִּשְׁאַלוּ אִישׁ מֵאֵת רַעְהוּ וְאִשָּׁה מֵאֵת רַעוּתָה כָּלִי כֶסֶף וְכָלִי זָהָב:
- (ג) וַיִּתֵּן ה' אֶת חֲזוֹן הָעָם בְּעֵינֵי מִצְרַיִם גַּם הָאִישׁ מֹשֶׁה גָּדוֹל מְאֹד בְּאַרְצֵי מִצְרַיִם בְּעֵינֵי עַבְדֵי פְרַעֲה וּבְעֵינֵי הָעָם:

(1) ספר שמות פרק ג

- וְשִׁלַּחְתִּי אֶת יָדִי וְהִפִּיתִי אֶת מִצְרַיִם כְּכֹל נִפְלְאוֹתַי אֲשֶׁר אַעֲשֶׂה בְּקִרְבּוֹ וְאַחֲרַי כֹּן יִשְׁלַח אֶתְכֶם:
- (כא) וְנִתְּתִי אֶת חֲזוֹן הָעָם הַזֶּה בְּעֵינֵי מִצְרַיִם וְהָיָה כִּי תִלְכּוּן לֹא תִלְכּוּן רִיקָם:
- (כב) וְשִׁאֲלָה אִשָּׁה מִשְׁכָּנָתָהּ וּמִגֵּרַת בֵּיתָהּ כָּלִי כֶסֶף וְכָלִי זָהָב וְשִׁמְלַת וְשִׁמְתָם עַל בְּנֵיהֶם וְעַל בְּנֵיהֶם וְנִצְלַתְם אֶת מִצְרַיִם:

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ט עמוד א

דבר נא באזני העם וגו' - אמרי דבי רבי ינאי: אין נא אלא לשון בקשה, אמר ליה הקדוש ברוך הוא למשה: בבקשה ממך, לך ואמור להם לישראל; בבקשה מכם, שאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב, שלא יאמר אותו צדיק: ועבדום וענו אתם - קיים בהם, ואחרי כן יצאו ברכוש גדול - לא קיים בהם.

אמרו לו: ולואי שנצא בעצמנו.

משל לאדם שהיה חבוש בבית האסורים, והיו אומרים לו בני אדם: מוציאין אותך למחר מבית האסורין ונותנין לך ממון הרבה, ואומר להם: בבקשה מכם, הוציאוני היום ואיני מבקש כלום.

עין איה ברכות א קיד.

... עיקר הכונה העליונה של יציאה ברכוש גדול, הי' כדי לרומם את רוח העם שניתן בשפל מצב העבדות שנים רבות, בטבע השפלה נפשו ואינו מבקש גדולות. על כן ראוי להרגיל נפשו בבקשות גדולות, כדי שיבא מזה גם כן לשאוף לגדולות במעלות הנפשות והמדות העליונות. על כן להורות שאין זה עיקר התכלית לשאוף אל אהבת כסף וזהב, על כן לא בא הדבר בתורת ציווי כי אם בבקשה, למען יעלה הדבר בשלימות. רוחם השפל יתרומם על ידי ראותם עצמם מסובלים בעושר, ועם זה ידעו שלא זה הוא תכלית המבוקש, שהרי כל הענינים התכליתיים נאמרו להם בתורת ציווי ואזהרה, ודבר זה נאמר בלשון בקשה והתנצלות.

(23) ספר ליקוטי הלכות יו"ד - הלכות עבודת אלילים הלכה ג

וְזֶה בְּחִינַת גְּדֻלַּת הַעֲשִׂירוֹת שֶׁזָּכוּ יִשְׂרָאֵל בְּיִצְיַאת מִצְרַיִם, כִּי זָכוּ בְּכֹחַ מֹשֶׁה, שֶׁהוּא הַדַּעַת, לְגַלּוֹת וּלְהַאִיר הַגְּנוּזִין שֶׁבְּכֶסֶף וְזָהָב. וְעַל - כֵּן לֹא יֵצְאוּ מִשָּׁם עַד שֶׁנִּצְטַווּ לְשַׁאֵל מִמִּצְרַיִם כָּלִי כֶסֶף וְכָלִי זָהָב וְשִׁמְלוֹת, כְּדֵי לְהוֹצִיא הַמָּמוֹן וְהַעֲשִׂירוֹת מִהַמְדֻמָּה, מִפְּרַעֲה וּמִצְרַיִם וּלְהַחְזִירוֹ אֶל הַקְּדוּשָׁה, דִּהְיִנוּ לְיִשְׂרָאֵל. וְשֶׁאֲצַלְם מֵאִירֵינוּ הַגְּנוּזִין עַלֲאִין שֶׁבְּכֶסֶף וְזָהָב, כִּי אִין הַגְּנוּזִין מֵאִירֵינוּ אֲלֵא אֲצַל יִשְׂרָאֵל וְעַל - יְדֵי זֶה דִּיקָא יֵצְאוּ בְּחִינַת וְאַחֲרַי כֵּן יֵצְאוּ בְּרֶכֶשׁ גָּדוֹל, 'בְּרֶכֶשׁ גָּדוֹל' דִּיקָא, שְׁעַל - יְדֵי הַרְכוּשׁ גָּדוֹל, עַל - יְדֵי זֶה בְּעֶצְמוֹ יֵצְאוּ, עַל - יְדֵי שֶׁזָּכוּ לְגַלּוֹת הַגְּנוּזִין שֶׁבְּכֶסֶף וְזָהָב שֶׁהֵם גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא,